

SŁOWO

WILNO Niedziela 15 grudnia 1929 r.

Redakcja i Administracja, Wilno Ad. Mickiewicza 4 otwarta od 9 do 4. Telefony: Redakcji 17-82, administracji 228 druk 262-

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagrancza 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detalicznej po 20 gr.

Opłata pocztowa naliczona ryczałtem. Redakcja rękopisów nie zamówionych nie zwraca. Administracja nie wzwija zastrzeżeń co do rozmiaru ogłoszeń.

PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE — ul. Szepcickiego — A. Laszuk.
BIENIAKONIE — Bufet Kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot“.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZY — Bufet Kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch“.
HORODZIEJ — Dworzec Kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃC — sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
KLECK — sklep „Jedność“.
LIDA — ul. Suwalska 13, S. Mateski.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch“.

NIŚWIEŻ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jaźwińskiego.
NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch“.
OSZMIANA — Księgarnia Spółd. Nauz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Polskiej Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch“.
ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
WILEJKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24, F. Juczewski.
WARSZAWA — T-wo Księg. Kol. „Ruch“.
WOLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch“.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetry jednozpaltowy na stronie 2-iej i 3-iej 40 gr. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świętecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranczne 50 proc. drożej. Ogłoszenie cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

Mowa Kazimierza Świątalskiego

wygłoszona dnia 14 grudnia w Warszawie

Na wstępie swego przemówienia p. premier zaznaczył, iż ograniczyć się do bardzo ogólnej charakterystyki 18 godzin ostatniej debaty sejmowej i podzieli się swymi wrażeniami, dodając, iż dwa te dni sejmowe traktuje jako pouczającą ilustrację naszego parlamentaryzmu, do czego uprawnia kilkakrotne kwalifikowanie tych 18 godzin sesji sejmowej przez marszałka Daszyńskiego, jako posiedzeń historycznych.

Te 18 godzin — mówił p. premier — podnoszą do znaczenia symbolu i wolno mi z tych właśnie dni wyciągać wnioski, w jak złym ustroju żyjemy i jak nieodzowną i pilną rzeczą jest rewizja, zarówno naszej konstytucji, jak i naprawa naszych sejmowych obyczajów, jak i zmiana form życia politycznego.

Dalej p. premier zwraca uwagę na zewnętrzną technikę obrad Sejmu, podkreślając, iż od kilku lat utarł się zwyczaj, że przy wszystkich ważniejszych punktach porządku dziennego występuje na trybunę ta sama nieledwie kolejka mówców, która składa oświadczenie. Geneza utworzenia się w naszym Sejmie tak śmiejących form obradowania i ustabilizowania się izz nie jest niestety rzeczą tylko przypadkową. Sejm jest konglomeratem 20 autonomicznych sejmików klubowych, które na trybunie sejmowej przez swoich parlamentarzystów komunikują swoje noty.

Prasa opozycyjna stale domagała się zwołania sesji nadzwyczajnej. Z zaciekawieniem oczekiwałem, jakie to koncepcje zostaną z trybuny sejmowej rzucone w świat polski dla pokrzepienia jego serca, a dla pogębenia rządu. Niestety, myśli w słowach nie mogłem znaleźć. By nie zdradzić, że są gromadki niewykwalifikowanych oddziałów, wykrzykujących zupełnie różne zawołania bojowe, nie posiadających żadnego dostojnego żadnego wodza. Czy można znaleźć coś bardziej charakterystycznego, jak właśnie to, że wniosek o wotum nieufności nie posiadał dostojnie ani jednego zdania uzasadnienia. W tym wniosku, odbiegającym od wszystkich dotychczasowych form, nie było ani cienia uzasadnienia, ani jeden zarzut nie został sformułowany. Fenomen ten wymaga wyjaśnienia.

Czyż mamy w tem upatrywać zapowiedź lepszej przyszłości na niebie polskiego parlamentaryzmu, gdy słowa i czas pójdą na wagę złota? Czy też było to tylko wynikiem zambarasowania? Jak wiadomo, wniosek o wotum nieufności został postawiony przez zespół, nazwany „centrolewem“. Ten centrolew jest istotą w którą sztucnie chce się wmówić że żyje. Lew polityków, lew posłów, lew oratorów, lew autorów miliona rezolucji i wniosków, który nie jest w stanie na trybunie parlamentarnej nie tylko ryknąć, ale nawet mruknąć, nosi zapewne złośliwe, sprzeczne ze swą naturą przezsłowo. Ponieważ zaś, jeśli chodzi o liczbę głosów, i tak jest niewystarczający, by być w większości, to było rzeczą nawiąskową, lekkomyślną obalać coś, czego zastąpić czemś pozytywnym nie jest się w stanie.

Niedługo trzeba było oczekiwać, by przestrogi, któreśmy wypowiedzieli pod czas debaty sejmowej, sprawdziły się w całej pełni. Gdyby nie chodziło o interes państwa, moglibyśmy tem, co się dzieje p o uchwaleniu wotum nieufności, bawić się, jak w najlepszym kabarecie.

ZMIERZCH WYRAZU „LIKWIDACJA“

Partie opozycyjne są dzisiaj podobne do swawolnych Dziwów. Teraz żadnego desenię ze swych kamyzków ułożyć sami nie są w stanie. Każdy z nich inny obrazek chciałby układać. Cóż bardziej charakterystycznego, jak artykuły w organie narodowej demokracji, które tłumaczą że ma ona tylko 37 głosów Usprawiedliwia się ona teraz, że gdyby ona kamyzków nie rozrzucała, rozrzućliby inni złośliwi chłopcy.

Ci panowie, którzy wniosek o wotum nieufności zgłaszali, używając ciągle wyrazów „likwidacja systemu“, ale komentując do słowa „likwidacja“ zmieniając się co chwila. Bardzo niedawno słowo „likwidacja“ brzmiało, jak huk armat grzmiących: „Kraj ma was dość, odejdźcie“. Odejść miał już nie tylko o rząd, ale cały obóz ideowy z nim związany tak, aby był zapamiętania pokrył ten kierunek polityczny, który wprawdzie z walki o niepodległość wyrósł, ale teraz, jak pisano, wolności niepodległości zagraża. Bardzo niedawno słowo „likwidacja“ brzmiało, jak terkot karabinów maszynowych, nastawionych na całą Radę Ministrów. Lecz im bliżej było do głosowania nad wotum nieufności komentarze, co to znaczy „li-

kwidacja systemu“ stawały się coraz i agodniejsze. Dzisiejsza prasa opozycyjna pisze, że istnieje większość parlamentarna dla każdego rządu, który stał się bez zastrzeżeń na gruncie konstytucji i ustaw, oraz położy kres pogłoskom zamachowym i samowoli administracyjnej. Teraz więc chodzi tylko o to, by przyszył premier obiecał, że nie będzie okrogiował konstytucji, chociaż **dotychczas** ani ja, ani moi koledzy nie czyniłyśmy takich zapowiedzi. Gdyby premier miał obowiązek składania przyrzeczeń, czego czynić nie będzie i asekurować wszystkich od wszystkich ich obaw, to litania takich zastrzeżeń mogłaby ciągnąć się w nieskończoność i przerodziła się w nowe pacta conventa.

Gdybyśmy mogli wierzyć, że coraz inna interpretacja słowa „likwidacja“ wynika stąd, że opozycja mimowoli, zbliżając się do odpowiedzialności, staje się ostrożniejszą w słowach, można by to jej za jakiś plus moralny poczytać. Niestety, geneza zmian tej interpretacji w huraganu na słowice trwa jest zupełnie inna. Nasi obrońcy parlamentaryzmu twierdzą, że właśnie oni są koniecznie łącznikami między społeczeństwem a sferami rządzącymi i że bez ich głosów państwo lada chwila może zagrazać katastrofą. Lecz nie pierwszy i nie ostatni raz musimy stwierdzić, że ci panowie swojej funkcji nie umieją spełnić. Są oni pośrednikami, którzy zapominają o klientach, a klient ci się ich wypierają. Weźmy dla przykładu tylko jedno. Gdzie ci panowie wyczuwają teraz wybuch radości i słyszają okrzyki wesela, że wotum nieufności dla rządu zostało uchwalone. Konst. tuje fakt, istniejący niewątpliwie w psychologii społeczeństwa, że krzyk „Kraj ma was dość“, był krzykiem kilku rozhisteryzowanych polityków. Panowie ci niestety swych funkcji reprezentantów narodu spełnić nie umieją i sztuki wyczuwania pragnień szerokich warstw nie posiadają.

Nieopatrznie wprowadzenie się w trans historyczny kilkunastu zawodowych polityków ma swą swoistą genezę. Panowie ci pamiętają czasy, w których rządy były słabe i chwycić się jak trzcina. Jeden ostrzejszy artykuł, w jakimkolwiek piśmie wywoływał wśród członków gabinetu drżenia. Efe kt takiego artykułu stawały się natychmiast widoczne. Do bardzo niedawno panowie ci sądzili, że ta sama metoda może być stosowana i do rządów pomajowych. Gdy jednakże masy nie odpowiedziały na apel, pozostały tylko rozdrgane nerwy bezsilnych polityków zmuszonych łatwo do widocznej dziś rejterady. W wyniku tego szumne słowo „likwidacja“ zeszło na psy i pozostaje dziś nieledwie już tylko trud wy nalezienia człowieka, któryby chciał o jalnie współpracować z Sejmem. Lecz warunkiem lojalnej współpracy musi być dobra wola obu stron. Gdy jej nie ma, tylko bardzo nienozasadny człowiek może się dziwić, że następuje walka z jej wszelkimi etapami.

PROF. BARTEL JAKO MARSZAŁEK SEJMU.

Wspominając następnie dzieje Sejmu, p. premier przypomniał, że nie kto inny, lecz właśnie Marszałek Piłsudski wysunął projekt, by prof. Bartel został marszałkiem Sejmu. Czyż ktokolwiek może uwierzyć, by Marszałek Piłsudski planując wybór swego długoletniego współpracownika na przewodniczącego sejm, chciał z niego uczynić cel dla swych ataków. Jest powszechnym zwyczajem i tradycją wszystkich parlamentów, że przewodniczący jest przedstawicielem najliczniejszego klubu.

Lecz kandydatura prof. Bartła tą samą arytmetyczną większością głosów która i teraz panuje w Sejmie, została odrzucona. W związku z tem wysunowa argument, że na rozkaz nie można wybierać marszałka. W związku z tem należy zaznaczyć, że według zwyczajów panującego w Anglii, gdy miejsce spe kera, pełniącego zwykle swe funkcje przez kilka kadencji, opróżni się, rząd wyznacza swego kandydata na to stanowisko i nikt nie uważa tego za rozkaz, zwrócony do ciała ustawodawczego. Rządy pomajowe nie mają na sumieniu ani jednego faktu, któryby złamaniem artykułów konstytucji.

WSPÓLPRACA BYŁA ODRZUCONA.

Wspominając następnie próbę nawiązania ściślejszej współpracy nad z gadaniem budżetowym p. premier stwierdza, że większość sejmowa propozycję tę sama odrzuciła, a obecnie wysunwa tę współpracę, jako własny postulat. Lecz postulat ten bez zmiany dotychczasowych obyczajów nie zostanie nigdy osiągnięty. Jako przykład nielojalności i pogwałcenia zwyczajów

parlamentarnych, może służyć fakt złośliwego rozdziału referatów budżetowych, przy którym przedstawicielom BB przyznano referaty tak podrzędne, że nie pozostawało im nic in. jak zrzec się tych referatów. Po scharakteryzowaniu rozdrażnienia i małostkowych pobudek, jakimi kieruje się opozycja sejmowa, p. premier stwierdził, że nie rządy pomajowe odrzuciły możliwość współpracy z sejmem i nie one zaprzęczyły tej potrzebie. Klucz do tej wspólpracy znajduje się w rękach Sejmu lecz bez zmiany metody prac na ulicy Wilejskiej rządu, mogącego współpracować z Sejmem się nie znajdzie, chyba, że w pierwszym dniu swej nominacji rząd ten powie, że przestaje być rządem. — Panowie którzy w ciągu dwóch ostatnich dni sejmowych tak szczęśliwie dla siebie obradowali, nie zdają sobie sprawy, jak oburzają zrobili nam przysługę, mimo swej woli i wbrew swej woli

REWIZJA KONSTYTUCJI.

Zadaniem, któreśmy sobie w tej chwili postawili, jako cały obóz, jest przeprowadzenie rewizji konstytucji. Panowie z opozycji wiedzą, że zagadnienie to żyje dziś w Polsce. Mimo to na konferencję, proponowaną tak niedawno przez BB, nie przyszli i dopiero teraz poczuli, że trzeba pomyśleć nad załatwieniem tego zagadnienia. Muszę stwierdzić, że trzeba było dopiero „rządów pułkowników“, by ich przekonać, że masy zgoda inaczej myślą i zgoda czego innego chcą. Umilkły teraz narzekania i skargi, że jesteście rządem milczków i traktujemy społeczeństwo jako bierną masę, że wprowadzamy sztucznie zubożenie polityczne społeczeństwa, by na tem zubożeniu i bierności zerować. Obóz nasz nie będzie nigdy społeczeństwem schlabia, lecz będzie żywe i wyzwać do walki wtedy, gdy chodzi o zdobycie lepszej przyszłości dla państwa. Jednym z zadań lepszej przyszłości jest zmiana ustroju.

Uchwalenie wotum nieufności dla rządu przyczyniło się jeszcze do uodwodnienia wszystkim ad oculos, że rewizja konstytucji jest koniecznością, która musi być jak najszybciej załatwiona.

ANONIMOWY KOMUNIKAT.

nie chce oczywiście mówić o wczorajszym anonimowym komunikacie, który wyraża jakoby gotowość tworzenia przez opozycję rządów parlamentarnych. Gdy panowie ci inaczej mówią na Zamku, a pod wpływem głosów prasy zmieniają nagle swe stanowisko na dżametralnie różne, to geneza takiej volty nie przynosi im zaszczytu jako mężom stanu. Cały ten komunikat zdradza że jest tylko fantą i bluffem, może wywołać tylko drwiące uśmiechy na wargach wszystkich, wszyscy bowiem wiedzą, że przy programie, by się rozeszli, a przy podaniu tekstu poczuli. Formalne prawo wyrażenia wotum nieufności ci panowie mieli, ale moralnego żadnego, gdy nie mogą za przyszłe losy wziąć odpowiedzialności. Tu właśnie istnieje cała różnica obozu. Jedni w Polsce do przestrzegania formalnego prawa chcą się ograniczyć, nie posiadając równocześnie prawa moralnego, ufundowanego na poczuciu odpowiedzialności za losy państwa. Marszałek Piłsudski nigdy przez całe życie nie złamał tego prawa moralnego brania odpowiedzialności, a jego przeciwnicy nad tem prawem nieustannie, swobodnie i z lekkim sercem przechodzą do porządku dziennego. Wotum nieufności, które ci panowie uchwalili, jest równoznaczne z wotum niufności, które zostało wyrażone obecnej konstytucji.

Posiedzenie posłów sjonistycznych Małopolski Wschodniej

Na posiedzeniu posłów sjonistycznych Małopolski Wschodniej uchwalono kierownictwo agend po śmierci pos. Reicha poruczył sen. Schreberowi i pos. Rosmarinowi.

Sytuacja przesileniowa nieulega zmianie

P. Bartel wyjechał do Lwowa

WARSZAWA, 14 XII. (tel. wł. Słowa). Dzień dzisiejszy nie przyniósł w przesileniu rządowym większej zmiany, sytuacji. Zaangażowanie kół politycznych nadal koncentrowało się wokół osoby p. Bartla który spędził dzień dzisiejszy następująco: Przed południem przyjął kolejno kurtuazyjne wizyty pp. ministrów Moraczewskiego, Staniewicza, Kühna, Matuszewskiego i Niezabytowskiego.

Od godziny 12 tej 45 do 2 giej 15 konferował p. Bartel w Bawelwiedrze z Marszałkiem Piłsudskim. Po południu złożył wizytę ministrowi Załaskiemu i jeszcze przed odczytem w Filharmonji wizytował premiera Świątalskiego, poczem złożył wizytę pożegnającą Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i o godzinie 11-tej wyjechał do Lwowa.

W ciągu niedzieli ukazał się ma komunikat Kancelarii Cywilnej o zwołaniu przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej na poniedziałek lub wtorek narady większej ilości osób z pomiędzy Sejmu i Senatu oraz z poza parlamentu. Po tej konferencji dopiero Prezydent Rzeczypospolitej ma zdecydować komu powierzy misję tworzenia nowego rządu.

Słynny „rewelator“ święciański Pietkiewicz zasądzony na cztery lata przez rząd kowieński

KOWNO, 14.XII. PAT. Sąd kowieński skazał oskarżonego o służbę w armji polskiej słynnego ze swych zeszlócznych występów denuncjatorskich Pietkiewicza na 4 lata więzienia.

Misja Vasconcellosa w Litwie

W jakim stopniu Litwa nie przestrzegała uchwał międzynarodowych o tranzycie i komunikacji

KOWNO, 14 XII. PAT. Wiceprzewodniczący komisji komunikacyjno-tranzycyjnej Ligi Narodów Vasconcellos, który przed kilku dniami przybył do Kowna, wyjechał na prowincję w celu zbadania na miejscu kwestji, w jakim stopniu Litwa nie przestrzegała uchwał międzynarodowych o tranzycie i komunikacji miejscowej. Badania delegata Ligi Narodów dotyczą specjalnie kolei libawo-romneńskiej. Rezultaty tych badań będą stanowiły materiał przy rozstrzygnięciu sporu litewsko-polskiego.

Vasconcellos wyjechał już z Kowna

KOWNO, 14 XII. PAT. Vasconcellos wyjechał dziś z Kowna do Berlina, gdzie ma złożyć raport ze swej podróży do Litwy przewodniczącemu komisji tranzycyjnej Ligi Narodów de Ligerowi.

Votum zaufania Reichstagu dla rządu Müllera

Zakończenie dyskusji

BERLIN, 14—12. Pat. Dzisiejsze przedpołudniowe posiedzenie Reichstagu poświęcone było dalszej dyskusji nad wczorajszym expose kancлера Müllera. Poseł niemiecko-narodowy Oberhofen wywołał, iż mimo znalezionej kompromisu gabinet Müllera uważa że moralnie obalony o rządy krytykował politykę finansową rządu. W obronie programu finansowego wygłosił dłuższe przemówienie minister finansów Hilferding. Po przemówieniach szeregu mówców dyskusja ogólna została zakończona.

Uchwalenie wniosku stronnictw koalicji

Na posiedzeniu popołudniowym Reichstag w głosowaniu imiennym uchwalił wotum zaufania dla rządu 222 głosami przeciwko 156 przy 22 wstrzymujących się od głosowania. Wotum zaufania podpisane zostało przez wszystkie partie koalicyjnej rządowej z wyjątkiem bawarskiej partji ludowej. Wniosek o wotum zaufania brzmi: Reichstag aprobuje oświadczenie rządu Rzeszy i zastrzegając sobie ostateczne i szczegółowe oszacowanie ustaw, ufa, że program reformy finansowej zostanie przeprowadzony według ogólnej linii, nakreślonej przez rząd. Reichstag wyraża zaufanie za jego politykę ogólną.

Utajone zamierzenia dr. Schachta

LONDYN, 14.XII. PAT. „Daily Telegraph“, zastanawiając się nad motywami przytoczonymi przez Schachta w jego memorandum, twierdzi, że popularnyżycie on swoją osobę jako ewentualny kandydat prawicy na prezydenta Rzeszy.

Przygotowania do II konferencji Haskiej

Porozumienie pomiędzy rządami, co do strony finansowej konferencji

PARYŻ, 14—XII. Pat. „Petit Parisien“ stwierdza, że doszło do niemal całkowitego porozumienia pomiędzy poszczególnymi rządami co do finansowej części konferencji haskiej. Dziennik podaje, że rzeczoznawcy skarbowi zbiorą się prawdopodobnie w poniedziałek w Paryżu w celu sprecyzowania treści układu oraz nadania mu charakteru oficjalnego.

Zaimis wybrany Prezydentem Grecji

ATENY, 14.XII. PAT. Zaimis został wybrany prezydentem republiki.

Nakaz aresztowania b. Prezydenta Meksyku Callesa

NOWY YORK, 14.XII. PAT. Były prezydent Meksyku Calles powrócił z Europy na pokładzie parowca „Bremen“, Dowiedział się w dniu wczorajszym, że w Laredo ukazał się nakaz aresztowania go jako oskarżonego o spisek i zamordowanie dwóch oficerów armji meksykańskiej. Calles ma być aresztowany w chwili, gdy będzie przejeżdżał przez Laredo. Oskarżenie pozostaje w związku ze śmiercią gen. Blanco i płk. Martinysa, którzy Laredo. Calles posiada paszport dyplomatyczny, który wyklucza wszelką możliwość aresztowania byłego prezydenta na terytorjum amerykańskim.

Burza na Dalekim Wschodzie

Pertraktacje sowieckie z rządem mukszeńskim

MOSKWA, 14 XII. PAT. Komisarz dyplomatyczny rządu mukszeńskiego Tsai przybył do Nikolska-Usurijska, gdzie przyjął go przedstawiciel komisariatu spraw zagranicznych ZSRR Simanowski, poczem obaj odjechali do Chabarowska.

Znowu nie wampl z Dusseldorfu

BESLI, 14.XII. Pat. Policja dusseldorska donosi, iż szcfer Meyer aresztowany w Chebie, a podejrzany o morderstwa masowe, nie przebywał w Dusseldorfie w czasie, kiedy zbrodnie te były tam popełniane. Meyer przybył przed kilku miesiącami do swej rodziny mieszkającej w Dusseldorfie, a następnie udał się do swych krewnych w Chebie.

Policji nic nie wiadomo o tem, jakoby Meyer był karany za ciężkie zbrodnie, a rodzice jego cieszą się dobrą opinią.

ECHA STOLICY

Przedłużenie koncesyj na sprzedaż wyrobów alkoholowych
WARSZAWA, 14.XII. (tel. wł. Słowa). Minister Skarbu przedłużył prawo wykonywania koncesji na detaliczną sprzedaż wyrobów alkoholowych do 1 go lipca 1930 r. Termin tych koncesyj upływał w dniu 1-go stycznia 1930 r. i z tego tytułu kilkanaście tysięcy drobnych przedsiębiorstw wyszynkowych musiałyby ulec likwidacji. Na skutek ciężkiej sytuacji gospodarczej p. Minister zdecydował termin ten przedłużyć.

O przywróceniu Ministerstwa Kultury i Sztuki

Wczoraj odbyło się w polskim klubie artystycznym, Jerozolimska Al. 39, zebranie artystów, na którym omawiano sprawę przywrócenia Ministerstwa Sztuki i Kultury. Zgromadziło się przeszło 100 osób ze wszystkich sfer artystycznych stolicy. Zebraniu przewodniczył profesor Jachimowicz, sekretarzem Franciszek Siedlecki. Po zreferowaniu sprawy przez profesora Wł. Skoczylasa i prof. K. Stryjeńskiego wywiązała się dyskusja, w której brali udział Elektorowicz, Mateusz Gliński, Cezary Jellenta, Karol Irzykowski, Jan Nepomucen Miller, radca ministerjalny Janusz Mikieta, Wł. Skoczylas, Szukalski, Romuald Witkowski. W toku bardzo ożywionej dyskusji zapadła następująca uchwała: „Zważywszy, że sztuka jako najwytężniejsza przejaw kultury narodu ma pierwszorzędne znaczenie państwowo-twórcze, artystyczny zebrani na zgrupowaniu w Polskim Klubie artystycznym w dniu 12 grudnia 1929 r. domagają się przywrócenia Ministerstwa Sztuki i Kultury i zrehabilitowania w nim wszystkich funkcji państwa z dziedziny sztuki. P. dyr. Jastrzębskiemu, dyrektorowi departamentu sztuki wyrażamy za jego owocną, pełną poświęcenia pracę głębokie podziękowanie i prosimy o wytrwanie na tem trudnym stanowisku“.

Rozwiązanie organizacji ukrafińskich

Wojewoda lwowski zarządził rozwiązanie stowarzyszenia pod nazwą „Pożarnogimnastyczne towarzystwo Sokół“ w całym szeregu miejscowości Małopolski wschodniej z powodu utraty warunków prawnego istnienia tych stowarzyszeń oraz z powodu przekroczenia statutowego zakresu działania. W szczególności zarządzenie dotyczy „Sokół“ w Wierzbaju, w Wiązowie w powiecie sokalskim, Hrewieńcach, Mostach Wielkich i Żółki w pow. Zółkiewskim, Budkowie w pow. Bóbrka oraz w Rudnie powiatu lwowskiego, następnie w Kulawie pow. Żółkiewskiego i Knipzolu pow. dobromilskiego. Ponadto rozwiązanie zostało stowarzyszenie „Czelnia Proświty“ w Dzikowie Starym powiatu Lubaczów oraz w Starym Samborze.

Akademia w Łwowie

ku czci Marji Skłodowskiej-Curie.
Celem uczczenia zasług pani Marji Curie Skłodowskiej odbędzie się w niedzielę 15 b. m. staraniem Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet i Stowarzyszenia Kobiet z wyższym wykształceniem w sali Ratusza we Lwowie uroczysta akademja.

Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 12 w Sali Miejskiej odbędzie się pod protektoratem Pana Wojewody Wł. Raczkiewicza

KONCERT

na cele budowy 7-mio klasowej Szkoły Powstecznej im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Podbrodziu.

W koncercie tym bierze bezinteresowny udział szereg wybitnych „sit“ artystycznych, łącznie z profesorem Witoldem Jodko, który taskawie wykona kilka utworów na cytrze. Pierwszy występ znakomitego artysty bezpośrednio po Jego Jubileuszu 25-cio letniej działalności artystycznej daje możność szerokiej publiczności m. Wilna podziwiania mistrzowskiej gry profesora Jodka.

Wstęp na koncert od 40 gr. do 2 zł. Bilety przy wejściu.

KOMUNIKAT

Wileńskiego Tow. Przeciwwzględłego
W Polsce istnieje 128 T-w przeciwgruzliczych, jak na 30 milionowy naród zbyt mało. Przeto walka z gruzlicą jest w Polsce dopiero w zaraniu. Potrzebne są wysiłki całego społeczeństwa! Popierajcie walkę z gruzlicą.
Zadajcie i kupujcie nalepki przeciwgruzlicze!

PRZEBÓJ PARYŻA
SAKYA-MOUNI
PERFUMY-PUDER
ROAINE
PARIS

Ostabilenie
blednic
leczy
Hemogen
oryginalny
tylko z firmy
Klawe

ECHA KRAJOWE

Podbrodzie niech służy wzorem

Z prawdziwą satysfakcją biorę pióro do ręki, by skreślić artykuł informacyjny o Podbrodzu, jednym z najlepiej zaopiekowanych do niedawna miast Wilenszczyzny.

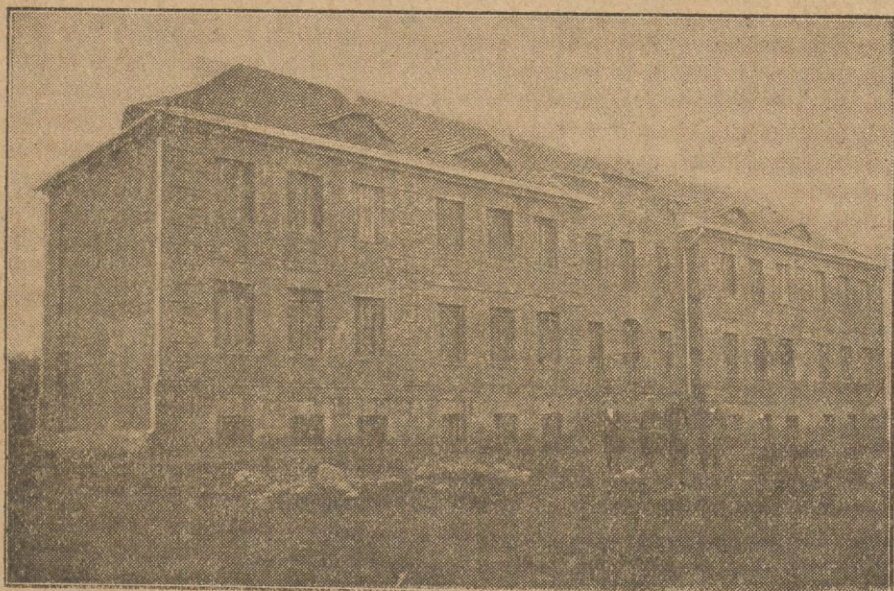
Podbrodzie od czasu pierwszych wyborów władz miejskich z p. burmistrzem Kajetanem Rożnowskim na czele kipi rzeźcą, która od twórczej pracy obywatelskiej. W okresie półtorarocznym dokonano naogół więcej niż w ciągu poprzednich 9 lat od chwili przekształcenia Podbrodza na miasto.

Podbrodzie było miastem które krom podjętych wpływów podatkowych nie posiadało

Wina, w sprawie poparcia jego nawskroś obywatelskich i państwowotwórczych zamierzeń.

M. Podbrodzie, krótko mówiąc zaopiekowało do Wilna w sprawie poparcia przedsięwziętej budowy gmachu 7-mio klasowej szkoły powszechnej.

Na zasadzie jednomyślnej uchwały Rady Miejskiej szkoła nazwana została im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Uzyskawszy odpowiednie kredyty rządowe Magistrat przystąpił niezwłocznie do budowy gmachu powyższej szkoły.

Budująca się 7 kl. Powszechna szkoła im. Marszałka Piłsudskiego w Podbrodzu.

dalej kompletnie żadnej własności — i z nikąd stałych dochodów.

Dzięki niespożytej energii burmistrza Rożnowskiego — miasto w pierwszym rzędzie nabyło na własność rynek i wielką „murawankę”, od hr. Jana Tyszkiewicza, który w zrozumieniu potrzeb miasta, odsprzedał te objekty o 50 proc. taniej wartości tychże.

Budynki pozostają nadal w użytkowaniu wojska, które płaci miastu dzierżawę, dzierżawa zaś z rynku przynosi kasie Magistratu na czysto 8.000 zł., łącznie dochód z tych obiektów wynosi 10.400 złotych, co stanowi w skromnym budżecie miasta 17 proc. po stronie dochodów.

Nie upłynął rok, a stanęła nowa rzeźnia miejska, pokrywając pozycję dochodu w budżecie blisko w 10 proc. Ponadto Magistrat zapewnił sobie dochody, niedoceniane przez poprzednie władze miejskie i które w gruncie rzeczy nie przynoszą najmniejszego obciążenia dla miejscowej ludności. Mowa tu, między innymi, o opłatach drogowych od rzecz/szkoły, gromadząc odpowiednie środki

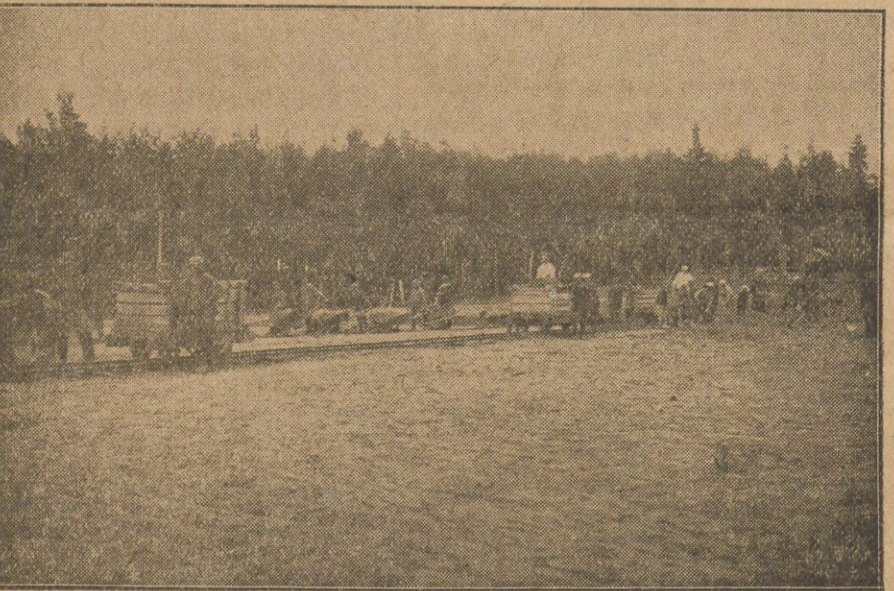
Na czele Komitetu honorowego budowy szkoły stanął p. Wojewoda Raczkiewicz, zaś na czele Komitetu wykonawczego, działającego pod protektorem starosty święciańskiego stanął burmistrz miasta.

Kamień węgielny został położony w r. ub. podczas obchodu 10-lecia Niepodległości Polski. Obecnie szkoła jest już pod dachem.

Gmach, jak widać z ilustracji, jest okazały. Posiada 12 klas wykładowych, salę gimnastyczną i rekreacyjną, oraz niezbędne ubikacje. Urządzenie wewnętrzne uzupełniają łazienki z nadzyskami.

Koszt budowy dotychczas wynosi do 170 tysięcy złotych, na co złożyło się ze skarbu państwa 115 tysięcy złotych, z uzyskanych dobrowolnych ofiar obywateli 5 tysięcy — pozostała suma pokrył Magistrat gotówką, bądź zobowiązaniami.

Obecnie Komitet idący w całym słowa tego znaczeniu na ręce zamierzającym Magistra, stratu przeprowadza intensywną akcję na między innymi, o opłatach drogowych od rzecz/szkoły, gromadząc odpowiednie środki

Budowa boiska sportowego w Podbrodzu.

kupców eksploatujących okoliczne lasy, którzy, jako zamieszkał przeważnie poza obrębem m. Podbrodza — uiszczają obecnie do kasy miasta przeciętnie 2.000 złotych tytułem kosztu zwrotu utrzymania dróg.

Elektrownia, która poprzednio w ciągu 5 lat była w rękach przedsiębiorcy prywatnego izraelity — i nie dawała żadnych korzyści miastu, obecnie dzięki umowie z hr. Tyszkiewiczem, Magistrat posiadając na własność użytkowność sieci rozdzielczej — administruje i ściągając opłaty za prąd elektryczny, z czego osiąga rocznie dochodu do 4.000 złotych. Światło przytem jest daleko lepsze.

Magistrat postawił sobie za cel uregulowanie granic miasta przez przyłączenie okolicznych osiedli, tuż leżących przy mieście, a wchodzących dotychczas w obręb najbliższych gmin wiejskich.

Przyłączenie tych osiedli, da możliwość łatwiejszego sporządzenia planu regulacyjnego i wszechstronnego rozwoju m. Podbrodza.

A teraz o sprawie najbardziej aktualnej i interesującej nawet Wilno.

Od kilku dni w prasie miejscowej zapowiadany jest na niedzielę dnia 15 b. m. koncert w sali Miejskiej na rzecz budowy szkoły im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Podbrodzu.

Nie jeden zrobi miłą z głupia fant i spyta: — Ażaliż mało mamy podobnych celów w Wilnie!

Tu należy się małe wyjaśnienie. Podbrodzie, jak żadne dotychczas z miast Wilenszczyzny, zdobyło się dzięki przedsiębiorczości i energii swego burmistrza na apel do

ki, w celu wykonania ostatecznego budowy szkoły i oddania jej do użytku już w początkach przyszłego roku szkolnego. Trzeba tutaj dodać, że w gmachu szkoły, mając za leżące pomieszczenie warsztaty rzemieślnicze, częściowo już istniejące przy szkole powszechnej w Podbrodzu, które w myśl najszerzej szych intencji, ba nawet już konkretnej uchwały Rady Miejskiej mają być możliwie w najkrótszym czasie przekształcone na zawodową dokształcającą szkołę rzemieślniczą. Poparcie tych wszystkich zamierzeń jest naszym kardynalnym obowiązkiem obywateli.

Łącznie z budową szkoły rozpoczęto tuż obok budowę boiska sportowego, zaś na wiosnę na tymże boisku ma być rozpoczęta budowa Domu Ludowego. Będzie to centrum pracy wychowawczo - oświatowej, oraz w chowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

Jak doceniane są te zamierzenia władz miasta popierane przez inspektora szkolnego w Święcianach, niech służy fakt, że na czele akcji budowy Domu Ludowego i boiska stoi dowódca 23 p. ut. płk. Duchowski — i, że 23 pułk ułanów asygnował na ten cel kwotę 5.000 zł. w robociznie.

Powiatowy Komitet wychowania fizycznego i Przysposobienia wojskowego asygnował już na ten cel 13.000 zł. Magistrat m. Podbrodza 5.000 zł. — Jak widać z powyższych danych m. Podbrodzie — pracą swą służyć może jako wzór dla innych ośrodków naszego kraju, tak często ulegających w zmaganiach z ciężkimi warunkami egzystencji.

Władzom m. Podbrodza należy się publiczne uznanie.

B.W.S.

NASZA PRZYJACIÓŁKA KSIĄŻKA

Gdyby mię spytano nagle i niespodziewanie, jaki powinien być stosunek do książki mężczyzny i kobiet i gdyby wolno było wykręcić się od szczegółowej odpowiedzi paradoksem, odpowiedziałabym bez wahania:

Mężczyzna powinien pisać książki, kobieta powinna je czytać.

Oczywiście, rzuciły by się na mnie, jak łwice, wszystkie oczywiste członkinie Zawodowego Związku Literatów (a Bóg widzi, że jest ich kilka i to nie byle jakich), oczywiście, zasypałyby mi tysiącami argumentów o subtelności kobiecego pióra, o przedwziewnej intuicji, o roli serca w literaturze i t. d. i p. t., oczywiście przyrzucałyby parę ciężkich kamyków — czcigodnych, dostojnych nazwisk. I, oczywiście, miano by rąca.

Sama chętnie przyznam, że Władowa wczurna mi więcej, niż Tuwim, a „Krystyna” Sygrydy Undset to jedna z najpiękniejszych i najgłębszych książek, jakie zdarzyło mi się

Zresztą pocóż mam bronić zdania, które sama nazwałabym paradoksem, i które wypowiedziałabym (wyróżniając tryb warunkowy) tylko w pewnej określonej wyżej sytuacji.

Naprawdę, pisząc o roli książki w życiu kobiety, wyrażę się znacznie skromnie. Powiem poprostu, że naogół biorąc, kobiety są wdzięczniejszymi czytelniczkami od mężczyzn.

Przedewszystkiem mają więcej czasu.

Choćaż dzisiaj dużo się zmieniło w życiu kobiety przeciętnej, choć nie raz musi, lub chce, zająć się pracą zarobkową, a jednocześnie ciężar prowadzenia domu i wychowywania dzieci pozostają na jej barkach, chociaż tańcująca - kwestujaca filantropia tudzież narady z krawcową to też obowiązki, pochłaniające sporo czasu, to jednak kobiecie łatwiej o ten „kwadrans dla duszy” i kobieta chętniej używa go na lekturę. Czegoż o kobiecie nie potrafi! Znana jest historia o sentymentalnej Niemce, która, doglądając w kuchni smażących się konfitur, w jednej chwili trzyma brzykę do

Najlepiej zakupisz na Gwiazdkę

W FIRMIE

Wilno, MICKIEWICZA 5 tel. 873.

Dawniej J. B. SEGALL Sp. Akc.

DUŻY WYBÓR: PERFUMERJI, KOSMETYKI, ROZPYLACZY, PRZYBORÓW DO MANICURE, NESSERÓW etc.

Polecamy najwykwintniejszy wybór perfum w flakonach i na wagę Kosmetyków, Kasetek podarunkowych, Manicure, Rozpylaczy, Puderniczek i wiele innych ładnych i tanich prezentów na gwiazdkę

PO CENACH NISKICH

Polski Skład Apteczno-Perfumeryjny

EUG. KUDREWICZ i S-KA

Wilno, ul. Ad. MICKIEWICZA 26, tel. 710

U W A G A ! Od 16—22 grudnia włącznie U W A G A ! Każda kupująca osoba w naszej firmie bez względu na jaką sumę nabędzie towaru, OTRZYMUJE NIESPODZIANKI.

KSIAŻKI NA GWIAZDKĘ dla dzieci, młodzieży i dorosłych a także KALENDARZE

wielkim wyborze poleca

Księgarnia Wacława Mikulskiego

ul. Wileńska 25. Tel. 664.

Tanie źródło zakupu Na Gwiazdkę!!!

Józef Kłodecki

ZAMKOWA 17. TEL. 928.

Poleca po cenach najniższych w wielkim wyborze najpraktyczniejsze prezenty.

SWETRY, BIELIŻNA, POŃCZOCHY, DAMSKA i MĘSKA, RĘKAWICZKI, FIRANKI, DYWANY, KILIMY, koldry watawe i pluszowe, wszelką galanterię, płótna, materiały białawe.

UWAGA: Wszystkim kupującym w okresie świątecznym firma udziela rabat.

W grudniu w RADJO

14-go EGON PETRI
16-go HENRI MARTEAU
19-go ADA SARI
23-24-25-go AUDYJCJE ŚWIĄTECZNE i wiele innych sensacyjnych audycji

RADJO to najpiękniejszy podarek na GWIAZDKĘ

KOSMETYKA WYTWORNEJ PANI...

LADY CREAM CAZIMI

Idealny podkład pod puder, ożywia i zmiekcza naskórek, nadaje aksamitną gładkość, chroni od szkodliwego działania wiatru i mrozu, zapobiega pękaniu skóry i podnosi naturalną świeżość cery.

Sprzedaż Gwiazdkowa

Znaczny wybór towarów we wszystkich działach Wielka ilość KUPONÓW i RESZTEK gwiazdkowych

CENY na wszystkie artykuły w ciągu sprzedaży gwiazdkowej znacznie niższe

Wil. Dom Tow. Przemysłowy

Bracia Jabłkowscy

Sp. Akc. Wilno-Michiewicza-18

Graniczna konferencja polsko-litewska

Dnia 12 grudnia rb. o godz. 16 min. 30 we wsi Zwirbliszki, położonej po stronie litewskiej odbyła się konferencja graniczna polsko-litewska. Ze strony polskiej w konferencji brali udział starosta święciański oraz 2-ch oficerów KOP-u, ze strony zaś litewskiej naczelnik powiatu uciańskiego Matejunas Walewicz, komendant policji pow. uciańskiego i kilku oficerów straży granicznej.

Na konferencji tej zostały poruszone i częściowo uzgodnione najrozmaitsze sprawy wynikłe wskutek tych lub innych nieporozumień o lokalnym charakterze granicznym. Sprawy, które nie mogły być rozstrzygnięte na miejscu, przewodniczący obu stron obiecali rozpatrzyć i omówić na najbliższej konferencji. Godny podkreślenia jest fakt, że stosunek władz litewskich do żądań, wysuniętych przez stronę polską był naogół rzeczowy, atmosfera zaś, w której prowadzono konferencję nacechowaną była obopólnym zrozumieniem konieczności jak najczęstszego porozumiewania się i wzajemnych ustępstw przy rozstrzygnięciu incydentów, związanych z warun kami życia na pograniczu.

Pomimo więc braku jak dotychczas wszelkich umów formalnych z Litwą (poza umową o małym ruchu granicznym), któreby umożliwiły nawiązanie bliższego kontaktu z naszym sąsiadem, konieczności życiowe, a przede wszystkim interes ludności, zamieszkanej po obu stronach granicy wymaga bezwarunkowo, ażeby stosunek litewskich władz granicznych do władz polskich uległ zasadniczej zmianie. Należy przypuszczać, że konferencja odbyta w dniu 12 grudnia rb., w dobrze zrozumiałym interesie obopólnym będzie zapoczątkowaniem znacznej poprawy stosunków na pograniczu polsko-litewskim.

Pożyteczna organizacja T-wo Polsko-Lotewskie

W Wilnie założone zostało w dniu wczorajszym Towarzystwo Polsko-Lotewskie, które ma na celu doniesienie zadanie gospodarczego i kulturalnego zbliżenia wzajemnego obydwu narodów. Na zebraniu organizacyjnym wysunięto postulat, aby Wilno było również siedzibą mającej wkrótce już powstać lotewsko polskiej Izby handlowo-przemysłowej. Przewodniczący zebrania wojewoda Raczkiewicz stwierdził, że założenie Polsko-Lotewskiego Towarzystwa było oddawna życzeniem całego społeczeństwa.

W rezultacie dyskusji wybrano komitet tymczasowy pod przewodnictwem prezidenta miasta Folejewskiego. W skład komitetu weszli: prof. M. Limanowski, prof. Ferdynand Ruszczyk, Ludwik Chomiński, prof. Władysław Zawadzki, Juliusz Osterwa, pułk. Aleksander Mieszkowski, Witold Hulewicz, Kazimierz Leczczycki, dyr. Wyleżyński, dyr. Maculewicz, naczelnik Wiktor Piotrowicz. Komitet ma za zadanie uzgodnić z warszawskiem pokrewnem stowarzyszeniem statut, teren działania i t. d., zorganizować rewizytę Wilnian w Dyneburgu w dniu 5 stycznia 1930 r. W zebraniu dziesiętnym i dyskusji uczestniczył również wicewojewoda Kirtkił s, konsul lotewski Donas, prezydent Folejewski, poseł Okulcz i wiele innych osób, przedstawiciele wojskowości, Izby handlowo-przemysłowej, prasy, świata literackiego, muzycznego, artystycznego z dyr. Osterwą na czele.

Dr. Witold Legiejko

Choroby wewnętrzne

przeprowadził się na ul. Kasztanową 5 m. 2, przyjmuje 10—12 i 6 i 6 p. 8.

ZEGAREK ZENITH

TO SZCZYT PRECYZJI

Przy cierpieniach serca i zwapnieniu naczyń, skłonności do udaru i ataków apoplektycznych oraz atonji przewodu pokarmowego naturalna woda gorzka Franciszka - Józefa zapewnia łagodne wypróżnienie.

Heinego. I podobno konfitury są smaczniejsze, a znajomość poezji Heinego nie najgorsza. Nie znaczy to, by smażenie konfitur miało być momentem specjalnie nadającym się do czytania wierszy, ale — można i tak.

Poza tem kobieta ma do książki zaufanie. Mężczyzna może się tam klócić z autorem, zasmarowywać marginesy, podawać w wątpliwość różne twierdzenia, lekceważyć cudze, nie sprawdzone przez siebie, zdobywcze. Kobieta odnosi się do słowa drukowanego z szacunkiem i wierz, że jej ono nie oszuka. Chętnie też zwraca się do książki po radę. Czy chodzi o to, co najmodniejsze, czy o to, co najpraktyczniejsze, o nowy system leczenia za pomocą ziół, czy o metody pedagogiczne, książka jest jej najlepszym i najpewniejszym doradcą. Maż wysłucha jej wątpliwości (albo nie wysłucha) a potem oświadczy uprzejmie: „Rób jak uważasz, moja droga!” Czasem zaś mniej uprzejmie poprosi: „A dajże mi raz święty spokój!” Przyjaciółka, jak to przyjaciółka. Sama przecież nie licentuje kobiecie zastąpić prawidłowe umie sobie poradzić z dziećmi i miewa studia z tych, czy innych powodów dla

„Ale oprócz książek — poradników i książek naukowych istnieje jeszcze — powieść.

Otwiera się świat marzenia. Każda by chciała w nim zamieszkać, każda by chciała go zwiedzić, ale nie każda potrafi wdrować tam bez przewodnika.

Na dzień serca prawie każdej z nas mieszka utajona tęsknota za jakimś innym planem własnego życia. Jakby było, gdyby było inaczej? Jakbyim postąpiła, jakabyim była, gdyby mi się zdarzyło to, i to, i to?

I tu z pomocą przychodzi książka. Subtelne zaspokojenie ciekawości duszy własnej i cudzej, rozejście tajemniczych drgnień serca, rozwinięcie kolejdoskopu wrażeń — wszystko w niej znaleźć można.

Podsuwa przed oczy jakby zwierciadło magiczne, zabawia i uczy, zapewnia pustkę szarych godzin. Tak, tak, kochana czytelniczko, to przecież ty, tak właśnie czujesz, to właśnie ciebie także boli. A tego człowieka umiałaś byś kochać, uczyniłabyś dla niego to, co bohaterka powieści, i przyjaciółka — książka.

To nie, że go niema, że nie widziałas go, jak możesz widzieć Iwana Petrowicza i Ramona Novarro. Jest ci przecież stokróż bliższy, wiesz o nim wszystko, znasz go lepiej, niż gdyby był żywy i przychodził do ciebie na bridge'a i na śniadania.

To jest prawdziwy odjazd w marzenie, wymknięcie się z objęć rzeczywistości. Za chwilę wrócisz do niej znowu, ta ucieczka niczem ci nie grozi. Maż cię nie przeklinie i nie zagrozi rozwozem, przyjaciółki nie będą plotkowały, a co najważniejsza, „On” nie zdradzi cię napewno, będziesz marzyła bez przeszkód, przeżyjesz wiele, nieczem sama nie ryzykując, a może nawet po tych górnych przejściach lepiej ocenisz ciche bezpieczeństwo swego codziennego życia.

Na chwilę tylko uchyliłś zamkniętej bramy. Za rękę cię wzięła by poprowadzić w świat i za rękę, jak dziecko, zawiodła z powrotem do domu towarzysząca każdego dnia, powiernica zaufania, twoja — i moja — nasza przyjaciółka — książka.

Błędy korektorskie

We wczorajszym naszym numerze zamieściliśmy artykuł p. Marji Mieczysławowej Jeleńskiej p.t. „Psychika partyjności”. Wkradło się do tego artykułu kilka opuszczeń i błędów korektorskich; niektóre z nich wypaczają myśl autorki. Podajemy zniekształcone ustepy na nowo, podkreślając wczorajsze omyłki.

Wiersz 35 od góry, szpalta pierwsza:
A jednak zasługi jednych i drugich są niezaprzeczone.

Uświadomienie ludu naszego pod względem narodowym. Wioletniatka walka o podsta wy bytu narodowego z zaborcami. Traktat Wersalski uznający istnienie zjednoczonej Polski. Zdumiewające wypędzenie okupantów. Rzucenie hasła niepodległościowego. Sławne boje legionowe z wyzwoleniem naszego Wilna, i wiele, wiele innych wielkich czynów.

To są niewątpliwie zasługi jednych i drugich, i wielokrotnie czyny, które przetrwały w zwązy sporów obecnych.

Następnie szpalta druga wiersz pierwszy od góry:

A czy bezwzględna opozycja rządowi jest dziś właśnie czynnikiem państwowo twór

Posterunkowy policji zamordowany na posterunku Dochodzenie doprowadziło do aresztowania dwóch osób

W dniu wczorajszym, wieczorem na 32 kilometrze traktu Wilno—Oszmiana zamordowany został posterunkowy P. P. z Kowalców Michał Zawadzki. Pełniąc służbę patrolową w pobliżu zstąpienia Kamienny-Luk Zawadzki zabity został przez legitymowanego osobnika.

Na pierwszą wieść o zabójstwie na miejsce wyjechał kierownik wydz. śledczego w Wilnie p. Wasilewski w towarzystwie zast. komendanta P. P. pow. Wil.-Trockiego podk. Mirka, mając do pomocy kilku wywiadców oraz psy policyjne.

Siedzwo doprowadziło do aresztowania dwóch osób, poszlakowanych poważnie o udział w zbrodni.

Jak się wyjaśniło. Zawadki zabity został w czasie legitymowania osobników podejrzanych o wyprawę złodziejską.

Jeden z legitymowanych wystrzelił do Zawadzkiego z obciążonego karabinu. Po dokonaniu tego zbrodniczego uciekli lecz pościg prowadzony przy użyciu psów policyjnych pozwolił ująć dwóch.

Pogrzeb posterunkowego s. p. Michała Zawadzkiego odbędzie się prawdopodobnie 16 b. m. P. wojewoda wileński wydelegował w swym zastępstwie naczelnika wydz. bezpieczeństwa p. Tadeusza Bruniewskiego na pogrzeb s. p. Zawadzkiego, który padł na posterunku w czasie pełnienia swych obowiązków. (y)

KRONIKA

NIEDZIELA 15 DZIŚ
Walerjana
Jutro
Euzebjusza

Spozostzenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 14 — XII 1929 r.

Cisnienie średnie w m. } 6)
Temperatura średnia } -1,3° C
Opad za dobę w m. m. } 0,3
Wiatr przeważający } południowo-wschodni

U w a g i: pochmurno, drobny deszcz wichura
Minimum za dobę × 20c
Max mum za dobę × 40c
Tendencja barometryczna wzr. st. następnie silny spadek ciśnienia

(k) Z parafji antokolskiej. Zebranie konferencji II św. Wincentego a Paulo odbędzie się 17 grudnia o godzinie 5 wiecz. w sali parafjalnej.

Z parafji Niepokalanego poczęcia N. M. P. na Soltanizkach. Zebranie zarządu Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Zeńskiej odbędzie się 17 grudnia od godz. 6 wieczorem zaś męskiej o g. 7.30 w.

REKLAM I PLAKATÓW
projekta artystyczne
PRZEŻROCZA
do KIN wykonuje art. malarz
W. K. ul. Jak. Jasińskiego 4—9
Zgł. od g. 5—7 w., oprócz środy

MYDŁO TOALETOWE
„HERKULES”
SAVON
HERCULES
Jornarina
WARSZAWA

czy? Nienawiść jest zawsze szkodliwa: To nie jest przecież obcy, wrogi, zaborczy rząd! Mówią na to: ależ to rząd masonski, szkodliwy! Wiemy, że masoneria, stara się wszędzie i do społeczeństwa. Czyż mamy dlatego wszystko i wszystkich dokoła siebie nienawidzić?

Później w szpalcie 2-giej w wierszu 48 od góry:
„Odrodzenie” jest zreszczeniem młodzieży katolickiej i polskiej, a nie żadną partją polityczną; do żadnej partji nie należy a zadaniem jego jest do każdej uczciwej partji tchnąć ducha katolickiego i miłości chrześcijańskiej.

Wreszcie w szpalcie 3-ciej wiersz 5 od góry:

Urywek ten pod tytułem „Sodoma i Gomora”, nie ściśle oddany, jak mówią uczestnicy Zjazdu — z dodaniem sarkastycznego komentarza — był ośmieszeniem poważnej manifestacji religijnej. Jest to wystarczająca ilu stracja tendencyjnego oświecenia rzeczy i tegoż do czego duch partyjnictwa doprowa. dzić może.

Drobniejszych potknięć się korekty nie podnosimy.

zgłoszenia przyjmują: w. prezes p. Helena Romer, Pańska 25 (od 5 — 7 po poł.) i sekretarz p. W. Hulewicz Antokolska 24—A m. 5 (tel. 16 — 84).
— **Otwarcie czyteln.** Dnia 15 grudnia rb. o godz. 12 przy ul. Metropolitajnej Nr. 1 — II piętro — pokój Nr. 1 zostanie otwarta czytelnia Chrześcijańska Uniwersytetu Robotniczego, przeznaczona dla warstw robotniczych i młodzieży pozaskolnej. Czytelnia otwarta codziennie: w dni powszednie od g. 8 do 12 w niedzielę i święta od g. 12 do 14. Wstęp bezpłatny.

ROZNE
— **Apel o doręczną pomoc.** Wobec zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia zarząd związku Polaków z Kresów Zakordonowych zwraca się z gorącym apelem do ofiarnego społeczeństwa Wileńskiego o pomoc doręczną dla liczonej rzeszy biednych naszych kresowian. Niech każdemu w miarę możliwości przyczyni się do ulżenia ich niedoli sposobem łatwym i prostym: przez złożenie niepotrzebnych ubrań, obuwia i ciepłej bielizny, lub wskazanie swego adresu do lokalu związku Zawalnia Nr. 1 w godzinach między 11 a 1-szą.

Każda najdrobniejsza ofiara będzie przyjęta z ogromną wdzięcznością.
— **Komitet „Daru Choinkowego”** oczekuje darów na choinkę dla biednych dzieci ochron i szpitalików wileńskich.

Ludność m. Wilna nie zapomni o biednych dzieciach sierotach i pospieszy z ofiarą w dniach 16, 17 i 18 grudnia do sekretarjatu — Pałac reprezentacyjny (ul. Uniwersytecka 8 — wejście z podwórza na prawo) w godz. od 11 do 1 w poł. i od 5 — 6 wiecz. Pamiętajmy iż od nas zależy by buzie na szych dzieci w ochronach promieniały zadowolaniem w Wieczór Wigilijny! Więc spieszyć z darami!

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA
— (y) **Strajk szoferów autobusów miejskich.** Zapowiedziany przedwczoraj strajk szoferów i konduktorów autobusów, kursujących po Wilnie wybuchł wczoraj i mimo usi łowań obu stron trwa nadal. Strajkują wszyscy najemni szoferzy i konduktorzy z wyjątkiem kilku co w rezultacie sprawiło, że na wszystkich liniach kursowało zaledwie trzydzieści maszyn z ogólnej ilości stu piętnastu. Maszyny te kursowały po mieście nie przestrzegając często ze względów zrozumia łych rozkładu, oczywiście nie honorowano biletów przesiadkowych gdyż maszyny nie kursowały na wszystkich liniach.

Jak już wspominaliśmy w numerze poprzednim strajkujący domagają się podpisania umowy zbiorowej w myśl której szoferzy mają otrzymywać 300 zł., konduktorzy 200, a ponadto przedsiębiorcy obowiązują się płacić za okres ćwiczeń wojskowych.

Po południu niektórzy przedsiębiorcy zgo dzili się na wysuwane warunki wobec czego maszyny ich wyszły na miasto.

Próby streroryzowania Lzw. „Jamstrajków” przez grupy strajkujących spęły na niczem. W wyniku powstałych awantur zakwalifikowanych słusnie jako zakłócenie spokoju publicznego, policja przytrzymała kilka osób, które po wylegitymowaniu zostały zwolnione.

Jak się dowiadujemy sytuacja nie została jeszcze wyjaśniona wiadomo czy strajk do stanie dziś załężany.

TEATR I MUZYKA
— **Teatr miejski na Pohulance.** Dziś dwa przedstawienia. O godzinie 3.30 grany będzie

Szekspira „Sen nocy letniej” z muzyką Mendelssohna. O godz. 8 wiecz. grana będzie ostatnia nowość repertuaru sztuka z życia ży dowskiego „Miria Efron” Gordina, w której Wanda Siemaszkowa z wielkim talentem kreuje rolę tytułową.

— **Teatr miejski w Lutni.** Teatr w Lutni czynny dziś będzie dwa razy. O godz. 3 min. 30 grana będzie po cenach znionych święta komedia Goldoniego „Oberżyska”. O godz. 8 w. po raz ostatni grana będzie komedia Vemouilla „Fotel 47” z p. J. Wer niczową oraz dyr. Al. Zelwerowiczem.

— **Wesele Sandomierskie.** Występy teatru regionalnego. Teatr regionalny pod dyrekcją T. Skarżyńskiego jutro w poniedziałek w teatrze Lutnia daje „Wesele Sandomierskie”.
— **Dzisiejszy poranek muzyki elektro mechanicznej.** Dziś o godz. 12 w połud. odbędzie się w gmachu teatru miejskiego Lutnia pierwszy w Wilnie poranek muzyki elektro mechanicznej. Program wypełni opera Pucciniego „Madame Butterfly”, w wykonaniu artystów chóru i orkiestry teatru La Scala w Medjolanie. Ostatniej konstrukcji aparaty reprodukujące, które będą do tego koncertu zastosowane oddają głos ludzki i muzykę z niesłychaną dotychczas precyzją. Poranek ten wzbudził wielkie zainteresowanie. Bilety w cenie od 50 gr. do nabycia w kasie teatru Lutnia od 11 godz. rano.

CO GRAJĄ W KINACH?
Miejskie — **Parada żołnierzyków.**
Sport — **Człowiek o stu oczach.**
Piccadilly — **Intrygant (Emil Janings)**
Hollywood — **Dla ciebie ukochana.**
Wanda — **Pat i Patachon jako bohaterowie.**
Lux — **Ramona**
Eden — **Klub czarnej ręki.**
Świątówid — **Dolar, serce i przypadek.**
Ognisko kol. — **Przedwiośnie.**
Heljos — **Księżniczka Olga.**
Słońce — **Intryga księżny Dimitrescu**

WYPADKI I KRADZIEŻE.
— (c) **Pajęczarz.** Ze strychu domu Nr. 34 przy ulicy Stefankiej wyniesiono białinę wartości kilkaset zł. będącą własnością Władysława Szniakowa.

— (c) **Nasze służące.** Zatrzymano Weronikę Kozakiewiczównę służącą Kuszeła Broj do (Piaskowa 10) która dopuszczała się systematycznej kradzieży różnych rzeczy na szkodę swego chlebodawcy.

— (c) **Śmierć podczas pracy.** We wsi Kozakowszczyzna gm. raduńskiej w czasie kopania studni osunęła się ziemia, która za pułkownika emigranta — z. 5. Pietkiewiczowa na choinkę dla ociemniałych dzieci — z. 5. Na schronisko (dla gruźliczych im. J. Śniadeckiego — z. 5).

— (c) **Bezimiennie dla pułkownika emigranta — z. 1; Barbard na Gwiazdkę na ociemniałe dzieci — z. 10. Dzieńkowski Stanisława dla pułkownika emigranta — z. 5. Pietkiewiczowa na choinkę dla ociemniałych dzieci — z. 5. Na schronisko (dla gruźliczych im. J. Śniadeckiego — z. 5).**

— (c) **Pamiętańca należy** ze najsolidniej i najtaniej kupić można najelegantsze

FUTRA MĘSKIE I PŁASZCZE WUFRZANE DAMSKIE
tylko w firmie
P. LANCMAN
Wilno, Wielka 56.
Tamtę najbogatszy wybór ubiorów męskich i smokingów.
Gotowe i na obstałunki.

WIELKA ŚWIĄTECZNA WYPRZEDAŻ
po cenach znacznie niżonych
DH W. i E. Szumańscy
MICKIEWICZA Nr. 1

Ile W. P. płacą za wodę?

Koszty zużycia wody wodociągowej nie ograniczają się tylko do opłat za korzyść miejscowych Zakładów Wodociagowych.

Gdy woda jest twarda, a twardą wodę spotykamy u nas w kraju prawie wszędzie, zwiększa ona nam zawsze znaczne wydatki na mydło; przyczynia się do szybszego zniszczenia bielizny, uszkadza i zanieczyszcza nam naczynia kuchenne oraz wszelkiego rodzaju przewody wodne, przez osadzenie się kamienia wapiennego.

Przytoczone niedomagania zostają usunięte z chwilą zainstalowania Filtra Electrolux, zmiekkającego najtwardszą wodę do miękkości wody deszczowej. Przy użyciu wody miękkiej otrzymujemy potrawy smaczniejsze i pożywniejsze.

Dbajcie o zdrowie i nie traćcie zbytecznie pieniędzy, używając wodę twardą.

Zakupcie natychmast Filtr Electrolux. Żądajcie prospektów i bezpłatnej demonstracji.

Electrolux
FILTR DLA DOMOWEGO UŻYTKU TYP K. I.
ELECTROLUX
CENTRALA WARSZAWA Wydział Filtrów
ODDZIAŁY:
WARSZAWA Marszałkowska 153 tel. 7c-97
WILNO Zamkowa 2 tel. 3-35.
LWOW 3 Maja 19 tel. 13-12
ŁÓDŹ Piotrkowska 53 tel. 44-66, 49-99
KATOWICE Dyrekcyjna 10 tel. 10 69
POZNAŃ Fr. Ratajczaka 39 tel. 28-93
KRAKÓW Rynek Główny 25 tel. 425.428,9
BYDGOSZCZ Pl. Teatralny 3 tel. 12-33

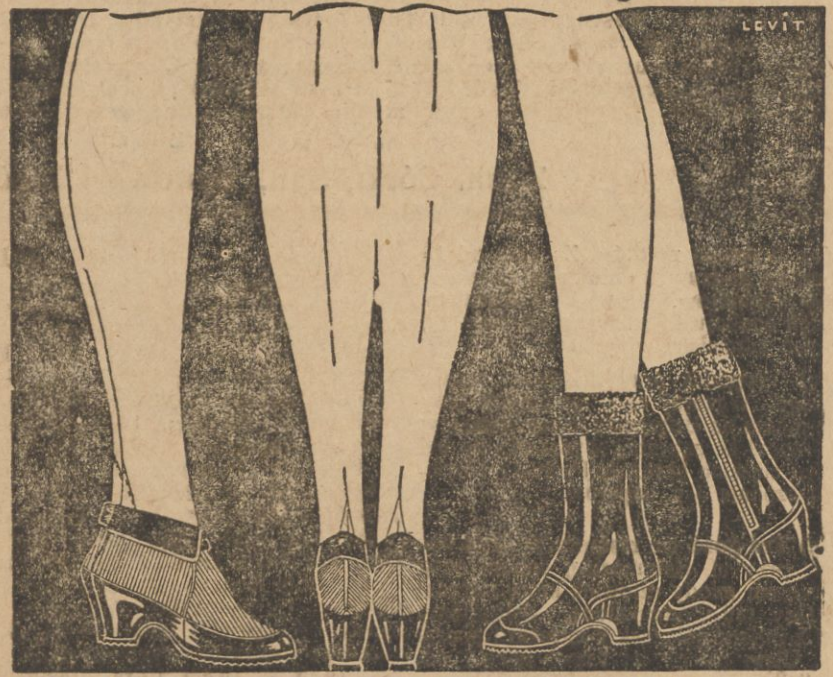
Wszystkim, którzy okazali nam tyle serca i współczucia w ciężkich dla nas chwilach choroby i śmierci ukochanego Męża i Ojca naszego
S. Ć P.
Napoleona ROUBY
a przedewszystkiem Wielebnemu ks. kanonikowi Kretowiczowi, ks. prob. Piotrowi Żarnowskiemu, ks. prof. Rynkiewiczowi, ks. prob. Stanisławowi Zawadzkiemu, p. wojewodzie Raczkiewiczowi, doktorowi Juliuszowi Szumowskiemu, Syndykatom Dziennikarzy, dziekanowi prof. Ferdynandowi Ruszczykowi, Wil. Tow. Artystów Plastyków, Dyrekcji Gimnazjum SS. Nazaretanek, Kierownictwu Szkoły Powsz. Nr 19, Nauczycielstwu i uczelnicom tych szkół, Stowarzyszeniu Chrześcijańsko-Narodow. Nauczycielstwa Szkół Powsz., Prasie Wileńskiej, oraz wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym składamy tą drogą serdeczne
„B O G Z A P Ł A C Ć”
Żona, Córci, Syn, Synowa i Zięć

RADJO
Niedziela, 15 grudnia 1929 r.
10.15 - Transmisja nabożeństwa z Poznania. 11.55—12.00: Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, 12.00—13.10: Transm. akademii kolejowej z sali Teatru Miejskiego na Pohulance, 13.00—14.00: Transmisja z Warszawy—Koncert. 14.00—15.20: Transmisja z Warszawy — odczyty rolnicze. 15.30—17.15: „Poradnia prawna” — prowadzi adwokat St. Westawski. 17.15 — 17.40: „Współczesne idesły i metody wychowania” odczyt I z cyklu org. przez kuratorium Okr. Szkoła. Wileński. Wygłosi dyrektor Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego St. Godecki. 17.40—19.00: Transmisja z Warszawy. Koncert. 19.00—19.25: „Kukułka wileńska”, mówiony tygodnik humorystyczny. 19.25 — 19.40: Program na poniedziałek, sygnał czasu z Warszawy i rozmaitości. 20.30—20.30: Audycja pogodna: „Ojciec Kondelik i narzeczony Jewbara”. Il fragment z powieści Ignata Hermana. t. „Tajemna wyprawka Mistra Kondelika” radiofon. K. Vorbrodt w wykonaniu Zespołu Dramatycznego Rozgłośni Wileńskiej. Transmisja na inne stacje polskie. 20.30—22.00: L. v. Beethoven — Symfonie IX d-moll. Audycja z płyt „His Masters Voice”. Wykonanie orkiestry symfonicznej i Chóra Filharmonicznego w Londynie pod dyr. Alberta Coates. Soliści: Elza Suddaby (sopran), Helena Walker (kontralt), Walter Widob (tenor), Stuart Robertson (bas). 2. Allegro non troppo, II. Scherzo, III. Adagio Radosci” do słów Fr. Schillera). Słowo wstępne o IX Symfonji wygłosi Witold Hulewicz. 22.00—24.00: Transmisja z Warszawy—Feljton, komunikaty i muzyka taneczna.

Poniedziałek, dnia 16 grudnia 1929 r.
11.55—12.05: Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu. 12.05—13.10: Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10—13.20: Transmisja z Warszawy. Komunikat meteorologiczny. 16.10 — 16.15: Program dzienny. 16.15—17.00: Muzyka popularna w wykonaniu zespołu muzycznego Polskiego Radia. W programie: 1) Sibelius—Pellias i Melizanda. 1. Suita, 2) Pleiter—da Rencontre, 3) de Tacye—Flirt Sous Bois, 4) Sielce—Mánya. 17.00—17.15: Chwilka strzelecka, 17.15—17.25: Pogadanka organizowana przez Towarzystwo Przeciwigruźlicze. 17.25—17.45: Audycja dla dzieci. Bajeczki wygłosi Zofia Tokarczykówna, 17.45—18.45: Transm. z Warszawy—Koncert. 18.45—19.25: Audycja literacka: „Terrakoya”—dramat japoński wykonaniu Zespołu Dramatycznego Rozgł. Wileńskiej. 19.25—19.40: 10-ta lekcja języka włoskiego, prowadzi dr. Janina Rosłkowska, 19.40—20.05: Program na wtorek, sygnał czasu i rozmaitości, 20.05—20.30: Legenda Napoleońska w poezji odczyt wygłosi Helena Markiewiczówna. 20.30 — 23.00: Transmisja z Warszawy: Koncert, feljton i komunikaty, 23.00

Pamiętańca należy
ze najsolidniej i najtaniej kupić można najelegantsze
FUTRA MĘSKIE I PŁASZCZE WUFRZANE DAMSKIE
tylko w firmie
P. LANCMAN
Wilno, Wielka 56.
Tamtę najbogatszy wybór ubiorów męskich i smokingów.
Gotowe i na obstałunki.

Praktyczny Podarek Gwiazdkowy
dla niekwej nóżki...
eleganckie śniegowce

SCHWEIKERT
DO NABYCIA WSZEDZIE
TOW. AKC. F.W. SCHWEIKERT w ŁODZI.

HURT: Izrael Rabinowicz, Wilno, Rudnicka 13.
B. Rimini i J. Poświński, Wilno, Rudnicka 6.

Nadeszły już!
Wszystkie Towary Świąteczne
NA WIGILIĘ! Miód, Mak, Grzyby,
Oliwa, Konserwy.
KOMPOTY! Śliwki, Gruszki, Jabłka,
Abykoby, Brzoskwinie
SŁODYCZKI! Karmelki, Orzechy,
Pierniki, Marmoladki.
WINO! Wyborne! Winogrono-
we i Owocowe, Wy-
trawne i Deserowe.
WÓDKI! Czyste i Gatunkowe.
Koniaki, Rmy, Likieri
Zagraniczne i Krajowe.
DOM HANDLOWY
Bracia Gołębiowscy
Trocka 3, telefon 757.

Dobra Wielkie Soleczniki
przyjmą na praktykę 1-2 mies. do
swej chlewni (ca 700 szt.) prowa-
dzonej w-g najnowszych metod nie-
mieckich, rolników z wyższym i
średnim wykształceniem za opłatą
za utrzymanie ca 120 zł. mies.
Informacji udziela Zarząd.

Uwagę Stanownych Pań!
WYTWÓRNIĄ
Kwiatów Sztucznych
Wilno, ul. Zamkowa 17.
poleca na sezon karnawałowy naj-
nowsze modele kwiatów balowych.

Na raty **Tanie meble** Na raty
Pracownia koszykarska
Władysława Słoneczka
ul. W. Pohulanka 5.
Wszystkie wyroby koszykarskie, Me-
ble miękkie, trzcinowe, kwaciarki,
kosze do papieru, saneczki i meble
dziecinne.

Najkorzystniej kupuje się to-
wary gwarantowanej jakości u GŁO-
WINSKIEGO. Polecamy różne no-
wosci sezonowe w blawatych i ga-
lanterji, oraz pończochy i skarpetki
modne.
UWAGA - WILEŃSKA 27.

Najfianiej kupuje się dobre towary
u GŁOWINSKIEGO. Polecamy naj-
modniejsze pończochy i skarpetki i
różne galanterje, jedwabie satyny,
podszewki, fanele, płótna i made-
polam.
UWAGA - WILEŃSKA 27.

BALSAM JAPONSKI
"EGE"
USMIERZA BOLE:
PODACZYCZNE
REUMATYCZNE
ARTRETYCZNE
i t. p.
Fabryka Chemiczna EGE i Sobotki: P. p. od
WARSZAWA - Burakowika 5 i od ul. Wileńskiej 27.

JAKANIE
oraz wszelkie inne zbrocenia mowy
radykalnie usuwa Zakład Leczn. dla
jąkątów S. ŻYKIEWICZA, War-
szawa, Chłodna 22. Prospekty kan-
celarja wysła bezpłatnie.

NA GWIAZDKĘ!
Otrzymano nowy transport żywno-
ści, naczyń aluminiowych, nakryć sto-
łowych, maszyn do mięsa,
wyżymaczek i t. p.
Na okres świąteczny
ceny niższe!!!
Stanisław KRAKOWSKI
Wilno, Wielka 49, tel. 1436.

Polski Sklep Galanteryjno-
Bławatny z działem materia-
łów piśmiennych
WIELKA POHULANKA 41
DAWNEJ ŚW. JAKA 5
zaopatrzyć na każdy sezon w odpo-
wiedni towar po najprzystępniejszych
cenach.

Uwagę p.p. Stolarzy.
Spółdzielnia
Zjednoczonych Stolarzy
w Wilnie, ul. Trocka Nr. 6.
Sowiec zaopatrzyła swój
skład w surowce, jak to
fornierzy, dykty dębowe
i klejowe.
Ceny konkurencyjne.

Nowość! **Radio** Model 1930 r.
Trzechlampowy ekranowy odbiornik
co do mocy zasięgu i selektywności
zastępuje 5-6 lampowy. Ekonomicz-
ny, tani i łatwy w obsłudze.
Wydawnictwo Bernstejn
Wilno, Wileńska Nr. 38.

Zakład Pasów i Bandaży Leczn-
czych "JEANETTE" Mickiewicza 22.
Poleca najnowsze modele otrzymane
z Paryża do ostatniej mody obcisłych
sukien bardzo wygodne. Pasy lec-
niczne gumowe. Pasy p. operacjach
brzusznym, oraz pasy do stanu
odmiennego. Pończochy gumowe
lecniczne.

Kino Miejskie
SALA MIEJSKA
ul. Ostrobramska 5.

Od dnia 14 do 18 grudnia 1929 r. włącznie będą wyświetlane filmy:
"PARADA ŻOLNIERZYKÓW"
Najwspanialszy film w 10 aktach z życia przyszłych wojaków. W rolach głównych: Bessie Love i
William Boyd. Nad program: 1) "BOBUS BOKSEREM" Komedja w 3 aktach. 2) "DZIENNIK
PATHE" Nr 23 1928 r. w 1 akcie. Kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów od g. 4-ej.
Następny program: "REPUBLIKA PIRATÓW".

KINO-TEATR
"HELIOS"
Wileńska 38.

- Dziś ostatni dzień! - UWAGA! Podczas seansów orkiestra bawiając i mandolin.
Zachycający przebieg Tryumfalny film, u-
lubiana publicznością, niezrównanego
Harry Liedtke i jego partnerki **Hildy Kosz**
przeslicznej
KSIEŻNICZKA OLGA Najnowszy erotyczny kino-romans. Wybitnie
emocjonująca treść! Porywające momenty!
Rekordowy sukces na całym świecie. - 2 ORKIESTRY - Początek o godz. 4, 6, 8, 10, 15.

Kino-Tnatr
"HELIOS"
Wileńska 38.

Jutro premiera! Wieczny Hymn Miłości!
"MIŁOŚĆ W OGNIU"
Najpiękniejszy dramat erotyczny. W rol. główn.: niezapomniana para kochanków **Ryszard Barthelmess**
i **Marion Nixon** Najodważniejszy z odważnych. Upojenie przedśmiertnych godzin. Sensacyjno-eroty-
czna treść. Szalone napięcie. Nad program: NAJNOWSZY TYGODNIK FILMOWY. Seansy o godz. 4, 6, 8, 10, 15

KINO-TEATR
"HOLLYWOOD"
Mickiewicza 22.

DZIŚ PREMIERA! **"DLA CIEBIE UKOCHANĄ"**
Film z wielkomięjskiego życia współczesnego. Reżyserji JANA GUTERA. W rolach głównych: znakomita
SUZY VERNON i MILLI FRITSCH. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10, 25.

"OGNIKO"
Ul. Kolejowa Nr 19
(obok dworca
kolejowego).

Dziś i dni następnych, wielki szlagier produkcji krajowej p. t.
"PRZEDWIOŚNIE"
Dramat w 12 aktach, osnuty na tle głośnej powieści Stefana Żeromskiego. W rolach głównych artyści scen
Warszawskich: ZBYSZKO SAWAN, STEFAN JARACZ, TEKLA TRAPSO, MARJA GORCZYŃSKA, BOGU-
SŁAW SAMBORSKI, MARCELA PELIŃSKA i inni. Początek seansów o g. 5, w niedziele i święta o g. 4.
Następny program: "RAMONA" z Dolores Del Rio w roli głównej

Kino - Teatr
"Słońce"
ul. Dąbrowskiego 5

Dziś premiera! Dnia 13 i w dniu następnym z udziałem najnowszej najpiękniejszej gwiazdy
SMOGENY ROBERTSON
"INTRYGANTY KSIĘŻNY DIMITRESCU" (MIŁOŚĆ I INTRYGA). Dramat w 10 aktach. Film
przedstawia świat zbytku i rozkoszy, oraz misterne
intrigi grandes dames. Wytworne pałace, najnowsze kreacje mody. Nad program: "GODZINA ŚMIECHU"
arcycyśna komedia.

KINO - TEATR
"SPORT"
Ludwisarska 4.

W dniach 14 i 15
grudnia 1929 r.
Niezmiernie interesujący w Wilnie jeszcze niewyświetlany film sportowy, posiadający wysokie
wartości artystyczne. W roli głównej M. Maglen. Nad program: "MIĘDZYKRAJOWE ZAWODY
NARCIARSKIE W ZAKOPANEM". Od 20 grudnia kino "SPORT" będzie czynne codziennie.

Sklep sukna, jedwabiu i manufaktury
CALEL NOZ NIEMIECKA 19 Telefon 890
z dnia 9-go grudnia rozpoczęło się
Wielki wyprzedaż resztek
i wysortowanych towarów
jedwabiu, wełny również materiałów na ubrania męskie i płaszczki
z wielkim rabatem

"KONTINENTS"
NAB. OD "PROWODNIKA"

ŚNIEGOWCE i KALOSZE
TRWAŁE i ELEGANCKIE
Grand Prix Paris 1927
Gold medal Paris 1927
Grand Prix Libau 1926, 1927
Grand Prix Mitau 1927
Gold medal Riga 1927
Wilno 1928
Wielki medal złoty
JAKOŚĆ GWARANTOWANA.
Wielki wybór gatunków LUKSUSOWYCH
ŻĄDANIE WSZEDZIE.
Przedstawicielstwo i skład fabryczny
B-cia TROCCY Wilno, ul. Niemiecka 20
Dom handlowy Tel. 625.

Praktyczne prezenty gwiazdkowe
kapy, serwetki, jedwabie i wełny na
suknie, materiały bielizniane
poleca po cenach b. niskich
firma **J. BANIEWICZ**
Wielka 27. 6625-0

ŻĄDANIE
we wszystkich aptekach i
składach aptecznych znanego
środka od odcisków
Prow. A. PAKA.

"Oszczędną ten, kto kupuje dobry krajowy towar i nie przepłaca"
Polska Składnica Galanteryjna
WYTWÓRNIĄ POŃCZOCH, SKARPET I RĘKAWICZEK
FRANCISZEK FRLICZKA
Telefon 6-46.-Wilno-ul. ZAMKOWA Nr 9.
Najtańsze źródło kupna nici, pończoch, skarpet i bielizny. -8

Uwaga! Nalepszej
Kaloszki, Śniegowce, Obuwie gumowe
prawdziwej znanej
firmy światowej **"KWADRAT"**
"QUADRAT"

Tylko z kwadratową marką fabryczną
z datą 1924 r. według powyższego wzoru.
Żądacie wszędzie! Bądźcie ostrożni, nie zmieniajcie na inne

SKŁAD FABRYCZNY **M. ZŁATIN** Wilno, Niemiecka 8,
tel. 13-21

NA GWIAZDKĘ
Olbrymi wybór zabawek i ozdób choinkowych.
NA UPOMINKI GWIAZDKOWE
obrazy, przybory do pisanja, albumy, pióra złote,
ołówki kieszonkowe, wyroby alabastrowe, papier
ozdobny, galanterja biurkowa i skórzana. Bilety
wizytowe.
Ceny b. umiarkowane.

W. Borkowski
Wilno, Mickiewicza 5 tel. 372. Filja: Ś to Jańska 1 tel. 371
Na Gwiazdkę!!! **Skł. apt. "Farma"** Na Gwiazdkę!!!
Zamkowa 26
Dawn. T-wo J. B. SEGALL, Sp. Akc. tel. 10-23
Poleca po cenach niskich w wielkim wyborze
Perfumy Kosmetyki Manicure
Wody kwiatowe Galanterja Rozpylacze
Lustra Przybory do golenia i t. p.
UWAGA! Od 16 do 25 b. m. Każdy kupujący otrzymuje
niepodzielnie.
Sumienne i uprzejme załatwianie Szan. Klienteli.

PIANINA I FORTEPIANY
światowej sławy "ARNOLD FIBIGER" (nie ma
nic wspaniałego z firmą Bracia A. i K. Fibiger).
PLEYEL, BECHSTEIN, BLUTHNER, DRYGAS,
SOMMERFELD etc.
Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6.
K. Dąbrowska
SPRZEDAŻ I WYNAJĘCIE

Ubrania podług najnowszych wzorów na zamówienie
i gotowe, za gotówkę i na raty
poleca zakład **krawiecki**
Longin Kulikowski, ul. Wielka 13,
Duży wybór materiałów ostatnich nowości, oraz przyjmuje
obstalunki z własnych materiałów na ubrania damskie mę-
skie i uczniowskie oraz na smokingi i fraki.

AKUSZERKI
Akuszerka Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyki
usuwa braki i skazy,
szczyłki, piegry, wagi, cyj,
łupież, brodawki, ku-
rzejki, wypadanie wło-
sów. Mickiewicza 46.
W celu ochrony przed fałszyfkami
mego słynnego orzeźwiającego na-
poju znanego dotychczas pod nazwą
"SINALCO" ten sam napój ukazuje się
pod nazwą "FRUID" obecnie
op tentowany
Żądacie **"FRUID" Bernstejn**
tylko z oryginalną etykietą i kapslem
UWAGA! wszystkie napoje pod
nazwą "SINALCO" i podobnie brzmią-
ce nazwy nie mają nic wspólnego z
moim napojem "FRUID".
Wydawnictwo Bernstejn
Wilno, Zarzecze 19.

Kosmetyka
Gabinet
Racjonalnej Kosme-
tyki Lecznicej.
Wilno,
Mickiewicza 31 m. 4.
Kobięca kon-
serwuje, dosko-
nali, odświeża, usuwa
jej skazy i braki.
Sztuczne opalenie ce-
ry. Wypadanie wło-
sów i łupież. Naj-
nowsze zdobycze kos-
metyki racjonalnej.
Codziennie od g. 10-8
W. Z. P. 43

URODA KOBIECA
doskonali, odświeża,
usuwa braki i skazy,
Regulacje i trwałe
przyciemnianie brwi.
Gabinet Kosmetyki
Lecznicej "CEDIB"
J. Hryniewiczowej,
Wielka 18 m. 9. Przyj-
od g. 10-7.

LOKALE
Do wynajęcia
2 pokoje słoneczne,
umeblowane, odre-
montowane, ze wst-
kami wygodan
Ofarna 2. m. 14. -

Do wynajęcia
1 lub 2 pokoje ume-
blowane. Wiadomość:
Biuro Reklamowe St.
Grabowskiego. Gar-
barska 1. -2

Pokój
umeblowany na 1 lub
2 osoby. Dąbrowskie-
go 5-2. Od 2-4 p.p. -1

POSADY
Wychowaniem
dzieci, lub gospodar-
stwem domowym zaj-
mie się inteligentna
wдова lat srednich do 7 ha iak. Cena
Posiadam dobre świa-
tła. Adres: ul. cie 14.000 zł. Pozo-
Sierakowskiego 23 7.
Piekietko. -1

Do sprzedania
folwark położony 1728
kln. od Wilna obsta-
ru 51 ha z dobrmi
zabudowaniami, w
tem lasu do 30 ha i
do 7 ha iak. Cena
14.000 zł. przy wpla-
dectwa. Adres: ul. cie
Sierakowskiego 23 7.
Piekietko. -1

Do sprzedania
ziemi 320 ha, bu-
dynki, inwentarz za
128 tys. dolarów do
sprzedania. Oferty:
Administracja maj-
strowska, w Kucharewo, poczta
Matoryta (Polesie).
-2

Palma
duża niedrogo sprze-
daje się. Antokol, Kli-
nika Oczna. Sypiat
Wilno, Królewska 3.
wożnego. Widzieć od
g. 10-2 p. p. -2

SPRZEDAJE SIĘ
dom
murowany w
punkcie hand-
lowym mieszkanie
3 pokoje z kuch-
nią i sklepem, zie-
mi 137 sążni. Cena
2.500 dolarów
wraz z długim
bankowym
D. H.-K. "Zachęta"
Mickiewicza 1,
tel. 9-05. -0

Okazyjnie
do sprzedania damski
płaszcz karakułowy
(z prawdziwego ro-
syjskiego karakułu).
Dowiedzieć się w Biu-
ro Ogotzeń S. Ju-
karskiej, Niemiecka 4,
czorowe. -0

1.000
dolarów posiadamy
dla powatnego re-
fektanta na rok
Dom H.-K. "Zachęta"
Mickiewicza 1,
tel. 9-05. -0

Dom murowany w
punkcie hand-
lowym mieszkanie
3 pokoje z kuch-
nią i sklepem, zie-
mi 137 sążni. Cena
2.500 dolarów
wraz z długim
bankowym
D. H.-K. "Zachęta"
Mickiewicza 1,
tel. 9-05. -0

SOLIDNIE
PRZEPISUJEMY
na maszynach
Wilenskie Biuro
Komisowo - Handl.
Mickiewicza 21.
tel. 152. 8225-0

Znana Wróżka Chiromantka
wyzdrowiała wznowiła przyjęcia.
Przepowiada przyszłość, sprawy są-
dowe, o miłości i t. d. przyjmuje od
10-ej do 8-mej wieczór. Adres: Na-
przeciw Krzyża, ul. Młynowa Nr 21
m. 6, w bramie na prawo schody.